

**§ 16 b miljøtilladelse til vinteropstaldning af  
heste på  
Kegnæsvej 6, 6470 Sydals**

Meddelt d. 21. september 2018  
Meddelt af Erhverv & Affald  
Sønderborg Kommune

## Registreringsblad

### Husdyrbruget

Bedrift Cvr 31253101  
Husdyrbrugets navn Tormods heste  
Beliggenhedsadresse Kegnæsvej 6  
Postnummer 6470  
By Sydals

### Ansøger

Ansøgers navn Tormod Schmith  
Ansøgeradresse Bounum Skolevej 8  
Ansøgerpostnummer 6870  
Ansøgerby Ølgod  
Ansørgertelefon 91475210  
Ansøger-email sunsceine@gmail.com

### Ejer

Ejers navn Kaj Aarøe Petersen  
Ejeradresse Kegnæsvej 46  
Ejerpostnummer 6470  
Ejerby Sydals  
Ejertelefon  
Ejer-email

### Ejendom

Ejendomsnummer 5400017077  
CHR numre

### Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 1 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 194 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 271 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 272 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 273 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 274 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 275 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 276 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 86 - Mommark, Lysabild  
Matrikel: 82 - Sarup, Lysabild

### Tilladelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune  
Erhverv og affald  
Rådhusstorvet 10  
6440 Sønderborg

Sagsbehandler: Torben Kopperø

Sagsnummer: 18/32928      KS: SBMO

# 1 Indhold

1	Kommunens afgørelse .....	4
1.1	Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud.....	4
1.2	Offentlighed.....	5
1.3	Lovgrundlag .....	5
2	Vilkår for husdyrbruget .....	6
3	Indledning .....	9
3.1	Ikke teknisk resume .....	9
4	Vurdering af husdyrbruget og det ansøgte.....	9
4.1	Husdyrhold og stalde .....	9
4.2	Gødnings- og foderopbevaringsanlæg .....	10
4.3	Energi- og vandforbrug .....	10
4.4	Landskabelig vurdering og overholdelse af afstandskrav .....	11
4.5	Planmæssige forhold .....	13
4.6	Husdyrbrugets ammoniakemission og natur .....	14
4.7	Husdyrbrugets lugtemission .....	18
4.8	Andre genepåvirkninger fra husdyrbruget .....	19
4.9	Affaldsproduktion .....	20
5	BAT (bedste tilgængelige teknik) på husdyrbruget .....	21
6	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning.....	21
	Bilag .....	24
	Bilag 1. Oversigtskort over anlægget .....	25
	Bilag 2: Beregningspunkter .....	26
	Bilag 3: Beskrivelser af kategori 1-3 .....	27
	Bilag 4: Nærmere beskrivelse af Natura2000 tæt ved anlæg .....	29

# 1 Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøtilladelse efter Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 b på Kegnæsvej 6, 6470 Sydals, matrikel 1 Mommark ejerlav, Lysabild til godkendelse af hestehold med de stillede vilkår.

Sønderborg Kommune meddeler tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af hesteholdet, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af ejendommen. Tilladelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af den miljøtekniske redegørelse, kommunens vurdering og generelle lovkrav.

De stillede vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med godkendelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrbrugslovens<sup>1</sup> § 42.

Der er ikke med denne miljøtilladelse taget stilling til evt. tilladelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

## 1.1 Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet når dyreholdet er etableret. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.<sup>2)</sup>

En udnyttet tilladelse, eller afgørelse efter anmeldelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år<sup>2</sup>. I forhold til tilladelser, hvor produktionstilladelsen er meddelt i m<sup>2</sup> produktionsareal, forudsætter udnyttelse, at mindst 25 % af det tilladte eller anmeldte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt, og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år.

Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene eller andre krav f.eks. økologiregler, som husdyrbruget er underlagt.

---

<sup>1</sup> Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006, med ændringer

<sup>2</sup> § 59 a stk. 2 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006, med ændringer

## 1.2 Offentlighed

Sønderborg Kommune vurderer, at ændringerne i stalden og etablering af vinteropstaldning af heste er af underordnet betydning for naboerne og der er derfor ikke gennemført en høring af naboer, jf. § 56 stk. 2. i husdyrbrugsloven.

Vurderingen begrundes med at der ikke sker nogen forøget trafikale belastning ved nærmeste naboer mens hestene er opstaldet og beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at hesteholdet ikke medføre nogen lugtpåvirkning i omgivelserne. Da hestene opstaldes i vinter halvåret vurderes det, at der ikke vil opstå flue gener i forbindelse med vinteropstaldningen.

Miljøtilladelsen er meddelt den **21. september 2018**.

Afgørelsen er offentliggjort på [www.sonderborgkommune.dk](http://www.sonderborgkommune.dk) den **21 september 2018** og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

## 1.3 Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006 med tilhørende bekendtgørelse om tilladelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1021 af 6. juli 2018, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Der henvises derfor i øvrigt til:

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1076 af 28. august 2018

Lov nr. 358 af 6/06/1991 om miljøbeskyttelse

Lov nr. 9 af 3/01/1992 om naturbeskyttelse

Bekendtgørelse nr. 844 af 23/06/2017 om miljøregulering af visse aktiviteter

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald

Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune

Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Sønderborg Kommune

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10/12/2015

Kommuneplan for Sønderborg Kommune 2017-2029

## 2 Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

### Generelle vilkår

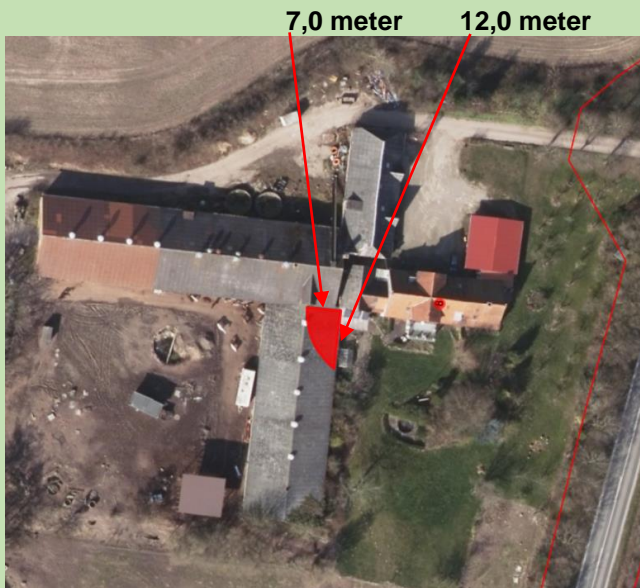
1. Vilkårene i denne tilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato hvor tilladelsen træder i kraft.
2. Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet ved, at 25 % af produktionsarealet er udnyttet driftsmæssigt med en belægning på 50 % af maxkapaciteten.
3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Sønderborg Kommune.
4. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

### Staldanlæg og produktioner

5. Der må kun placeres heste i den med rødt markerede stald i perioden fra oktober til maj:



6. Der må ikke være heste på 54 m<sup>2</sup> af staldens nord østlige hjørne som vist herunder:



7. Husdyrbrugets produktionsareal, dyretype og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten:

#### Stald og produktion

Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde (m)	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
Heste	755	Blandet ventilation	3	Heste. Dybstrøelse	5	701

## Affald

- Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
- Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.
- Fast farligt affald som fx brugte olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier, elsparepærer og spraydåser skal opbevares indendørs til de bortskaffes. Batterier opbevares i en syrefast beholder.

## Fluer og skadedyr

- Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og

gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

12. Der skal føres logbog over hyppigheden af fluebekæmpelse på ejendommen i forbindelse med gennemførelse af en handleplan for fluebekæmpelse.
13. Der skal til stadighed tilstræbes renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs- og udendørsarealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mm.).

## **Lugt**

14. Hvis der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelsen, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, der minimerer generne.

## **Andre gener fra anlægget**

15. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra lys, støv, støj, transport eller lignende
16. Hvis miljømyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere gener for omboende end forventet, skal virksomheden udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som skal godkendes af miljømyndigheden, og derefter gennemføres.



### 3 Indledning

Tormod Schmidt har søgt om en § 16 b miljøtilladelse, efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., af ejendommen Kegnæsvej 6, 6470 Sydals. Den tidligere produktionstilladelse til kyllinger er bortfaldet 15. januar 2007, da der ikke har været produktion på ejendommen siden 15. januar 2004.

Sønderborg Kommune er tilladelsesmyndigheden.

#### 3.1 Ikke teknisk resume

Der er søgt om en tilladelse til et produktionsareal på i alt 701 m<sup>2</sup> i en tidligere kyllingestald. Der er tale om vinter opstaldning af heste fra oktober til maj.

Hestene bliver opstaldet på dybstrøelse i hele produktionsarealet.

#### Forurening og gener fra anlæg

Da der ikke er produktion på ejendommen i dag giver hesteholdet anledning til en merdeposition af ammoniak til naturområder nærmest ejendommen – se afsnit 4.3. Lugtpåvirkningen fra hesteholdet er så lille, at husdyrgodkendelse.dk ikke beregnes nogen geneafstanden i forhold til nabobeboelser, samlet bebyggelse eller byzone.

### 4 Vurdering af husdyrbruget og det ansøgte

Sønderborg Kommune skal ved meddelelse af en tilladelse efter § 16 b i husdyrgodkendelsesloven vurdere, om de ansøgte ændringer vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Kommunen skal også vurdere, om husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensyn til omgivelserne.

#### 4.1 Husdyrhold og stalde

Ejendommen anvendes som vinteropstaldning for Tormods heste fra oktober til maj. Et oversigtskort over ejendommen kan ses i bilag 1.

Af tabel 1 fremgår staldenes størrelse og produktionsareal i m<sup>2</sup>, dyretype og staldsystemer.

Det samlede produktionsareal udgør 0 m<sup>2</sup> i nudrift og 701 m<sup>2</sup> i ansøgt drift.

Produktionsarealets størrelse og hesteloven bestemmer hvor mange heste der maksimalt må være i staldene.

**Tabel 1.** Oversigt over stalde, dyretyper og miljøteknologi i ansøgt drift.

Stald	Staldstørrelse m <sup>2</sup>	Produktionsareal m <sup>2</sup>	Dyretype, Staldsystem
Hestestald	755	701	Heste, Dybstrøelse

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- Vilkår 5
- Vilkår 7

## **4.2 Gødnings- og foderopbevaringsanlæg**

### **Gødningsopbevaring**

Hesten går på dybstrøelse i hel perioden de er i stalden. Stalden muges først ud i forbindelse med at hestene lukkes på græs i maj måned. En gang årligt udbringes dybstrøelsen direkte fra stalden til markerne ved Mjanghaij 16, 6470 Sydals som ejes af Robert Stevns Madsen.

Der er ingen aktiv møddingsplads på ejendommen.

### **Foderopbevaring**

Hesten fodres med korn, wrap og halm. Alt foderet opbevares i laden på Kegnæsvej 6, 6470 Sydals. Kornet opbevares i 1000 l beholder i laden. Der fodres med ca. 160 kg korn om dagen.

### **Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer**

Hesteholdet etableres i en gammel kyllingestald med mekanisk ventilation. Den tidligere kyllingestald har ikke været i drift siden 2004. Der fortages ingen bygningsmæssige ændringer. Der opstilles midlertidigt inventar til adskillelse ved fodring.

### **Samdrift med andre husdyrbrug**

Husdyrbruget på Kegnæsvej 6, 6470 Sydals er ikke teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

### **Miljømyndighedens vurdering**

Sønderborg Kommune vurderer, at den beskrevne håndtering af fast husdyrgødning opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

## **4.3 Energi- og vandforbrug**

Der anvendes primært el til belysning. Staldene er isoleret men ikke opvarmet.

Belysningen i staldene er med lysstofrør. Der er ikke umiddelbart planer om energireducerende tiltag.

### **Vandforbrug**

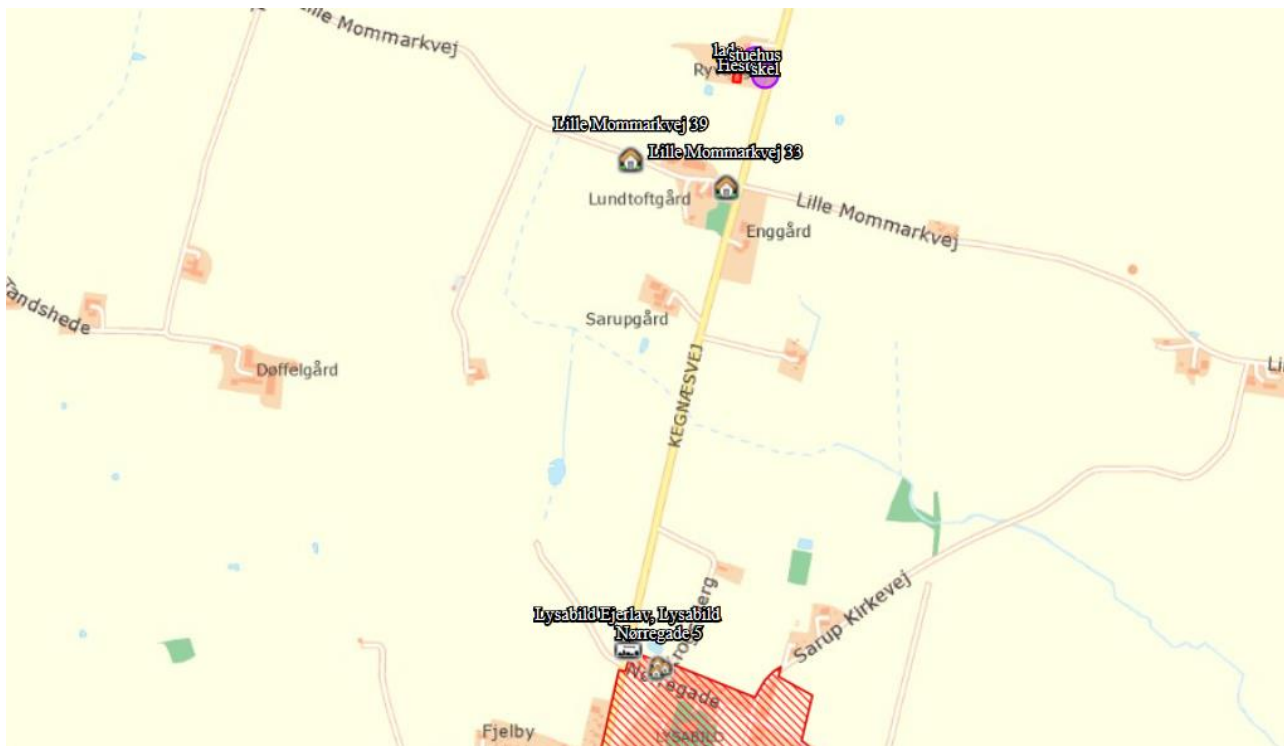
Hesteholdet forsynes med vand fra egen boring og husholdningen er koblet på Lysabild vandværk.

Der føres ikke løbende journal over energi- og vandforbrug, men forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Det er ikke påtænkt at udarbejde planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion bliver der kontrolleret for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

## 4.4 Landskabelig vurdering og overholdelse af afstandskrav

### Husdyrbrugets beliggenhed



**Figur 1.** Husdyrbrugets placering i forhold til omgivelserne. Det rødt skraverede område er byzone.

Figur 1 viser en oversigt med angivelse af anlæggets placering i forhold til omgivelserne. Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 6 er etablering af husdyranlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m fra de områder der er nævnt i tabel 3.

**Tabel 3.** Forbudszoner § 6 (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer)

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	1,28 km	Lysabild	50 m
Sommerhusområde	1,8 km	Sommerhusområde syd for Mommarmark	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	1,28 km	Lysabild	50 m
Nærmeste nabo (uanset landbrugspligt eller ej)	237 m	Lille mommarmarkvej 39, 6470 Sydals	50 m

Ejendommen er beliggende i landzone. Fra husdyrbruget er der ca. 280 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger. Der er ca. 1,3 km til nærmeste beboelse, som er en del af samlet bebyggelse. Det drejer sig om Nørregade 5, 6470 Sydals, som ligger syd for ejendommen, Se figur 1.

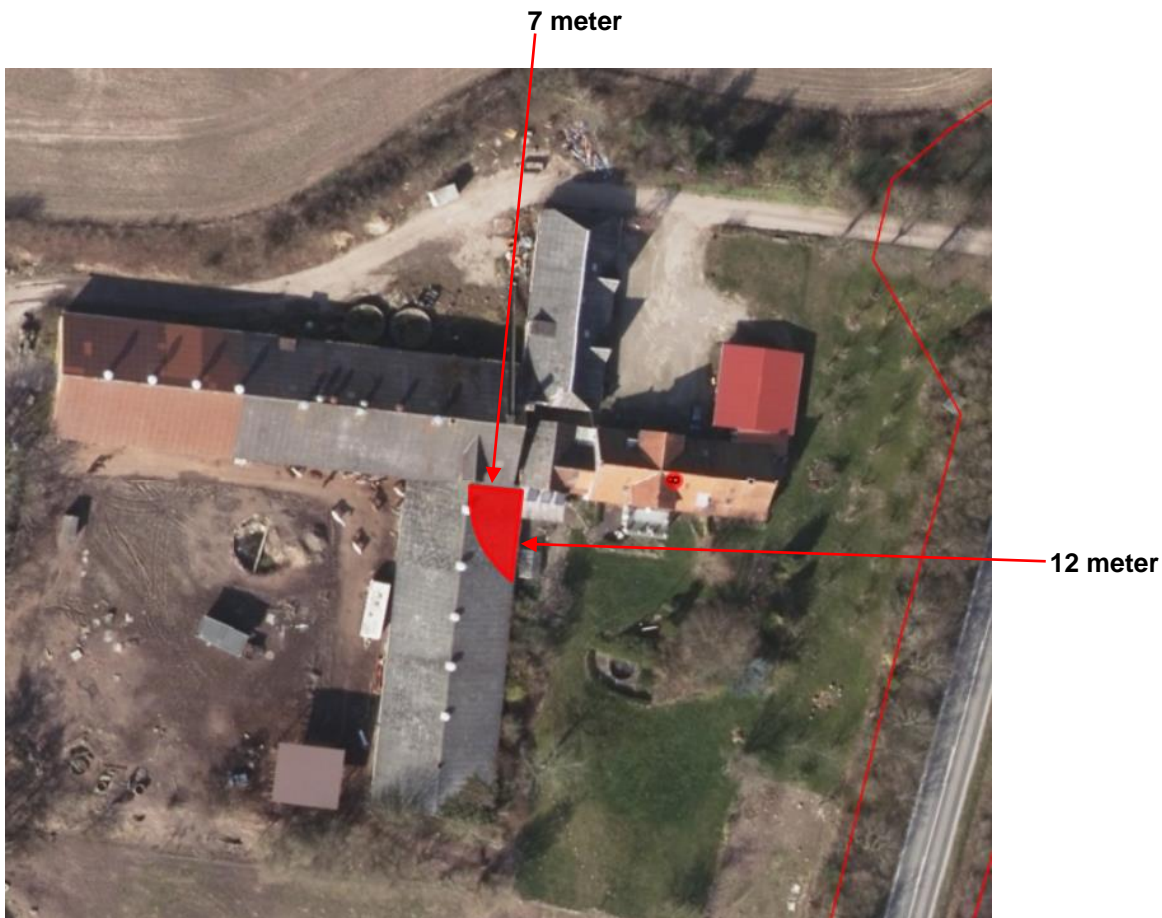
Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. §§ 7 og 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor de afstande der fremgår af tabel 4.

**Tabel 4.** Oversigt over afstande

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Stuehus	8,6 m	Stuehus på adressen	15 m
Naboskel	Ca. 47 m	Der udvides i eksisterende bygninger	30 m
Levnedsmiddelvirksomhed	3,7 km	Brugsen i Skovby	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	1,9 km	Fra kegnæsvej 6 til Lysabild vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	1.100 m	Fra Kegnæsvej 6 til DGU boring 170.679 (vandboring)	25 m
Vandløb	50 m	Fra stalden til sø på matriklen	15 m
Dræn	> 15 m		15 m
Sø (større end 100 m <sup>2</sup> )	128 m	Fra stald til sø på matriklen	15 m
Privat fællesvej	> 15 m	Der er ikke umiddelbart kendskab til, hvor den nærmeste private fællesvej ligger	15 m
Offentlig vej	55 m	Kegnæsvej	15 m
Kategori 1 natur	Ca. 10 km	Fra staldanlægget til Augustenborg Skov	10 m
Kategori 2 natur	Ca. 3,4 km	Humlemade	10 m

#### **Miljømyndighedens vurdering**

Af tabel 3 og 4 fremgår det, at Husdyrlovens §§ 6, 7 og 8 overholdes med undtagelse af afstandskrav til beboelse på samme ejendom. For at overholde afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom stilles der vilkår om at 54 m<sup>2</sup> i staldens nord østlige hjørne ikke må indgå i produktionsarealet – se figur 2.



**Figur 2.** Arealet som ikke må indgå i produktionsarealet er markeret med rødt.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- Vilkår nr. 6

#### **4.5 Planmæssige forhold**

Ifølge Kommuneplan 2017 – 2029 for Sønderborg Kommune ligger ejendommen i landzone. Området er ikke omfattet af en lokalplan.

Ifølge Spildevandsplan 2016 - 2021 for Sønderborg Kommune ligger ejendommen i et område, hvor der er planlagt at gennemføre krav om Renseklasse - SO. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer og dermed ingen ændringer i udledning af overfladevand.

#### ***Miljømyndighedens vurdering***

Sønderborg Kommune vurderer, at ændringerne i det eksisterende anlæg kan ske uden at der opstår konflikt med planforholdene i Sønderborg Kommune.

#### **Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.**

Sønderborg Kommune konstaterer på baggrund af gennemgang af kort, at Stalden på Kegnæsvej 6, 6470 Sydals er beliggende uden for følgende udpegninger:

- Fredede områder
- Fortidsmindebeskyttelseslinje
- Kirkebyggelinjer og kirkelandskaber
- Å- og søbeskyttelseslinjer
- Strandbeskyttelseslinje
- Klitfredningslinje
- Bevaringsværdige landskaber
- Geologisk bevaringsværdi
- Kulturhistorisk bevaringsværdi
- Lavbundsareal
- Naturbeskyttelsesområder
- Skovrejsningsområder
- Skovbyggelinjer
- Værdifulde kulturmiljøer
- Rekreative interesseområder
- Indsatsområde for truede dyrearter

**Natura 2000:** Der er ingen bygninger inden for Natura 2000. Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område til det ansøgte projekt på Kegnæsvej 6, 6470 Sydals er Augustenborg Skoven ca. 10 km fra anlægget.

**Beskyttede naturarealer (§ 3):** Ca. 50 m sydvest for stalden ligger en beskyttet sø – se afsnit 4.6.

### ***Miljømyndighedens vurdering***

Stalden på Kegnæsvej 6 ligger ikke indenfor nogen beskyttelseslinjer eller arealudpegninger. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte.

Sønderborg Kommune vurderer, at etablering af hesteholdet i den eksisterende bygning ikke vil forringe de landskabelige værdier.

## **4.6 Husdyrbrugets ammoniakemission og natur**

### **Ammoniak, natur og bilag IV arter**

Afsnittet omhandler husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur, der forekommer fra husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg.

### **Ammoniak og natur**

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Den samlede ammoniakemission i ansøgt drift og i nudrift (8-års drift) fra husdyrproduktionen på Kegnæsvej 6 er vist i nedenstående tabel:

Tabel 5

<b>Samlet emission</b> (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	<b>Meremission (8 års drift)</b> (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	<b>Meremission (nudrift)</b> (kg NH <sub>3</sub> -N/år)
233,1	233,1	233,1

### Ammoniakdepositionskrav

Nedenstående tabel 6 viser specifikke krav om maksimal merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

**Tabel 6.** Krav til maksimal ammoniakdeposition i kategori 1-3.

<b>Naturtyper med fastsat beskyttelsesniveau</b>	Beskyttelsesniveauer
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 m + Antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 m + Antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 m + Antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1.000 m + Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover 1000 m +	

### Naturområder ved Kegnæsvej 6

Sønderborg Kommune har foretaget en konkret vurdering af de mulige påvirkninger af naturen i nærområdet til ejendommen på Kegnæsvej 6. Vurderingen tager udgangspunkt i beregninger af kvælstofdeposition til de enkelte naturområder. I de tilfælde, hvor det på baggrund af beregningerne vurderes nødvendigt, er der foretaget besigtigelser af naturområderne.

Der findes i nærområdet til Kegnæsvej 6 en række naturarealer. De naturarealer der ligger nærmest, er ammoniakfølsomme skove (kategori 3) og beskyttede enge og søer.

### Beregnete værdier for ammoniakdeposition til naturarealer ved Kegnæsvej 6

Depositionsberegningen til nærliggende naturområder der er foretaget i husdyrgodkendelse.dk, fremgår af nedenstående tabel 7 og bilag 2.

Tabel 7: Depositionsværdier for naturpunkter ved Kegsnæsvej 6

Naturpunkt	Naturtype	§ 7 natur	Bilag IV arter	Afstand	Merdeposition (kg N/ha/år)	Total (kg N/ha/år)
608	Sø			108 m	2,5	2,5
515	Sø			218 m	0,3	0,3
A	Overdrev –Humlemade	Kat. 2		3,4 km	0,0	0,0
B	Natura 2000: Augustenborg Skov	Kat. 1		9,8 km	0,0	0,0

#### Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 områder (kategori 1 natur)

Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område til det ansøgte projekt på Kegsnæsvej 6 er Augustenborg Skov ca. 9,8 km nordvest for anlægget.

Naturtyperne i Natura 2000 området er omfattet af § 7 i husdyrloven som kategori 1 natur. Efter lovgivningen er den maksimalt tilladelige totaldeposition 0,2 kg N/ha/år.

Den beregnede ammoniakdeposition til kategori 1-natur er på 0,0 kg N/ha/år i både merdeposition og totaldeposition.

For nærmere beskrivelse af Natura2000 områder tættest ved anlægget – se Bilag 4.

#### Kategori 2-natur (større ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder)

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder, se bilag 3.

Efter en gennemgang af luftfotos er det registreret, at nærmeste § 7 kategori 2 arealer, beskyttede overdrev >2,5 ha, findes 3,4 km fra ejendommen (naturpunkt A). Beregninger viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år. På baggrund af gennemgang af luftfotos afvises det, at der findes kategori 2 natur nærmere Kegsnæsvej 6 end de nævnte.

#### Kategori 3-natur (andre ammoniakfølsomme naturområder)

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, se bilag 3.

Inden for nærområdet til Kegsnæsvej 6 er der ikke registreret naturtyper tilhørende kategori 3, hhv. ammoniakfølsom skov, mose og overdrev.



### **Beskyttede enge og søer**

Der er ikke registreret enge i nærområdet til Kegnæsvej 6.

De nærmeste søer ligger fra 108 og 218 meter fra anlægget (naturpunkt 608 og 515). Der er beregnet en merdeposition på hhv. 2,5 til 0,3 kg N/ha/år til søerne.

### **Miljømyndighedens vurdering**

Ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

### **Kategori 1 natur**

Den beregnede påvirkning med ammoniak fra Kegnæsvej 6 af de enkelte naturtyper i N105 viser, at der teoretisk set ikke sker nogen belastning af Natura 2000 området. Depositionen aftager endvidere hurtigt ind i habitatområdet pga. skovens ruhed og den deraf afledte øgede depositions hastighed samt øget opblanding i luften som funktion af afstanden fra kilden. Således er det ikke muligt at påvise nogen negativ effekt på naturtypernes integritet som følge af det ansøgte projekt på Kegnæsvej 6.

Sønderborg Kommune vurderer på den baggrund, at projektet ved Kegnæsvej 6 ikke udgør en trussel mod opnåelse af gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

### **Kategori 2 natur**

Sønderborg Kommune har foretaget beregninger til det nærmeste kategori 2 arealer, der viser en merdepositionen på 0,0 kg N/år. Sønderborg Kommune vurderer, at disse overdrevsarealer ikke vil blive påvirket af deposition af ammoniak fra anlægget.

### **Beskyttede søer**

Søerne vurderes at være næringsberigede. Sønderborg Kommune vurderer, at en merdeposition på op til 2,5 kg ikke vil medføre en ændring af søernes tilstand.

Der ligger beskyttede søer længere fra anlægget (hhv. 440, 680 og 720 m). Ud fra de lave depositions beregninger til de nærmest beliggende søer, har kommunen vurderet at det ikke er relevant at foretaget beregninger til søer længere væk.

### **Bilag IV-arter**

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10x10 km fordelt over hele landet. Af listen og ud fra kommunens egne registreringer fremgår det, at følgende arter er registreret i nærområdet til Kegnæsvej 6.

Sydflagermus	Eptesicus serotinus
Stor Vandsalamander	Triturus cristatus
Spidssnudet frø	Rana arvalis
Løvfrø	Hyla arborea

Der er ikke nogle konkrete registreringer af padder i nærliggende søer, men flere af området søer *kan* være levested for særligt beskyttede arter af padder.

Gamle bygninger og træer i nærområdet *kan* fungere som dagskul og overvintringssted for flagermus.





#### Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

## 4.7 Husdyrbrugets lugtemission

Lugtgeneregningerne viser, at geneafstandskrav for lugt til samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Se tabel 8.

**Tabel 8.** Oversigt over lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Lille Mommarkvej 33 	1	NY	0	0	0	Ja
Lille Mommarkvej 39 	1	NY	0	0	0	Ja
Nørregade 5 	0	NY	0	0	0	Ja
Lysabild Ejerlav, Lysabild 	0	NY	0	0	0	Ja

Konsekvenszone: 0 m

Da hestene kun er på stald i 7 måneder er lugten så lav at lugtspredningen ikke kan beregnes. Derfor har it-systemet [www. Husdyrgodkendelse.dk](http://www.Husdyrgodkendelse.dk) beregnet geneafstandene og konsekvenszonen til at være 0.

#### Kumulation af lugt

Hvis der er andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller hos nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Der er regnet med kumulation med en ejendomme i forhold til nærmeste nabo. Lugten er så lav at dette ikke har fat nogen betydning for beregningerne.

#### Miljømyndighedens vurdering

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger et bestemt beskyttelsesniveau for lugt fra staldanlæg. Vurderingen af, om det ansøgte lever op til husdyrgodkendelseslovens krav om lugtgener, baseres på beregningerne i det

elektroniske ansøgningssystem. Lugtgeneafstanden er et udtryk for, hvor langt væk fra produktionen der vil opleves uacceptable lugtgener.

Konsekvenszonen, dvs. det område som identificerer hvilke naboer, der ville kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke, og lugtgeneafstandene til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er beregnet til 0 m. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Der stilles vilkår om afhjælpende foranstaltninger, hvis miljømyndigheden imod forventning efterfølgende vurderer, at der er opstået væsentlige lugtgener.

På baggrund af ovenstående gives følgende vilkår:

- Vilkår 14

## **4.8 Andre genepåvirkninger fra husdyrbruget**

### **Støj og vibrationer**

Hestene har kun adgang til udearealerne nogle timer i løbe af dagen, ellers er hesten i stalden. På den baggrund forventes der ingen væsentlige støjgener fra ejendommen. Der vil kun være kørsel med traktor i forbindelse med fodring og tildeling af halm.

### **Støv fra anlæg og maskiner**

Der forventes ingen væsentlige støvgener fra ejendommen. Hestene vil primært være i stalden.

### **Lys**

Der er udelukkende orienteringslys ved stalde. Lyset vil kun være tændt i forbindelse med arbejdsopgaver. Lyset i stalden er tændt i forbindelse med fodring og ophold i stalden.

### **Fluer og skadedyr**

Hestene er kun på stald i vinterhalvåret, og derfor er der ikke behov for fluebekæmpelse. Kommunen varetager rottebekæmpelsen på ejendommen.

### **Transporter**

Til- og frakørsel til Kegnæsvej 6 sker via indkørslen fra Kegnæsvej. Transport af halm og foder sker i dagtimerne. Der forventes ca. 1 transport af foder om ugen. Der er kun transport af heste når de kommer på stald i oktober måned og når de kommer på græs i maj måned.

### ***Miljømyndighedens vurdering***

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjmålinger eller –beregninger. Den ansøgte drift skal leve op til gældende støjkraft for virksomheder. Der er stillet vilkår hertil.

Med hensyn til støvgener fra ejendommen forventes det ikke at give væsentlige problemer.

Anlæggets placering vurderes til at yde en tilstrækkelig afskærmning imod lysgener for omboende.

Sønderborg Kommune vurderer derfor at der ikke er grund til at stille yderlige vilkår.

Opbevaring af foder samt rengøring af arealer omkring foderopbevaring skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Hyppigheden af fluebekæmpelse skal noteres i en logbog. Der er stillet vilkår hertil.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejendommen med den ansøgte drift, ikke medfører forhøjet risiko for tilhold af skadedyr og forekomst af fluer.

Miljøtilladelsen meddeles i medfør af Husdyrbrugsloven. Der kan derfor kun stilles vilkår til, hvilke udkørselsveje på ejendommen, der må benyttes og hvornår. Færdselsloven regulerer kørsel på offentlige veje.

Ind-/udkørsel til anlægget vurderes at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og trafik hensyn. Den interne trafik på ejendommen vurderes ligeledes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Der stilles derfor ikke vilkår til kørselsveje.

På baggrund af ovenstående gives følgende vilkår:

- Vilkår 11
- Vilkår 12
- Vilkår 13
- Vilkår 15
- Vilkår 16

## **4.9 Affaldsproduktion**

Der forventes meget små mængder affald fra Kegnæsvej 6. Der vil blandt andet være plastik fra wrapballer, lysstofrør og pap. Plastik fra wrapballer afleveres på containerplads.

### ***Miljømyndighedens vurdering***

Hesteholdet på Kegnæsvej 6 er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og ansøger skal selv sørge for at sortering, opbevaring og bortskaffelse sker i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Ejer skal sikre sig, at genanvendeligt affald bliver afleveret til et registreret genanvendelses anlæg.

Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier Forskrift 1/2011*
- *Regulativ for erhvervsaffald, 2017*
- *Regulativ for husholdningsaffald, 2017*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

På baggrund af ovenstående gives følgende vilkår:

- Vilkår 8
- Vilkår 9
- Vilkår 10

## **5 BAT (bedste tilgængelige teknik) på husdyrbruget**

Et af hovedformålene med husdyrbrugsloven, er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik på bedriften. Princippet om brugen af bedst tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Ifølge husdyrgodkendelseslovens § 27 stk. 2, er der ingen krav om BAT hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mindre end 750 kg N/ år.

Der er i it- ansøgningssystemet [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) beregnet en totalemission af ammoniak fra stald på 233,1 kg NH<sub>3</sub>-N/år og der er derfor ikke krav om anvendelse af BAT.

## **6 Offentliggørelse, klagevejledning og underretning**

### **Nabo- og partshøring**

Et udkast til miljøtilladelse blev den **13. September 2018** udsendt til høring hos ansøger og ejer. Der var 1 bemærkning. Da konsekvensradiussen for lugt er beregnet til at være 0 m, og der ikke sker væsentlige ændringer, har Sønderborg Kommune vurderet, at der ikke er andre parter i sagen vedrørende meddelelse af tilladelsen. Et udkast af denne tilladelse er sendt i partshøring hos:

- Tormod Schmith
- Kaj Aarøe Petersen

Ansøger ønsker at have mulighed for at hestene er på stald i 7 måneder fra oktober til maj i stedet for 6 måneder som først ansøgt. Der er gennemført nye beregninger med 7 måneders opstaldning. Den totale

ammoniakdeposition steg fra 215,2 til 233,1 kg NH<sub>3</sub>-N/år. Den nye udledning ændrede ikke på lugtgeneberegningerne. Merdepositionen af ammoniak til de to nærmeste søer gav heller ikke anledning til at Sønderborg kommune ændre vurdering af påvirkningen af søerne.

### **Annoncering af afgørelse**

Afgørelsen om tilladelse efter Lov om miljøtilladelse mv. af husdyrbrug er offentliggjort på [www.sonderborgkommune.dk](http://www.sonderborgkommune.dk) den **21. september 2018** og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

### **Klagevejledning**

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til [Miljø- og Fødevareklagenævnet](#). Klagen skal indgives inden **19. oktober 2018**.

Denne tilladelse er meddelt i overensstemmelse § 16 b i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., (Miljøministeriets lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøtilladelse m.v. af husdyrbrug § 84 – 87.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt – se dato ovenfor. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Sønderborg kommune. Hvis Sønderborg Kommune fastholder afgørelsen, sender Sønderborg Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked når din klage er videre sendt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg kommune, som videresender din anmodning til nævnet. Det er nævnet som herefter beslutter om, du kan fritages. [Se betingelserne for at blive fritaget her.](#)

## Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i Lov om miljøtilladelse m.v. af husdyrbrug, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.



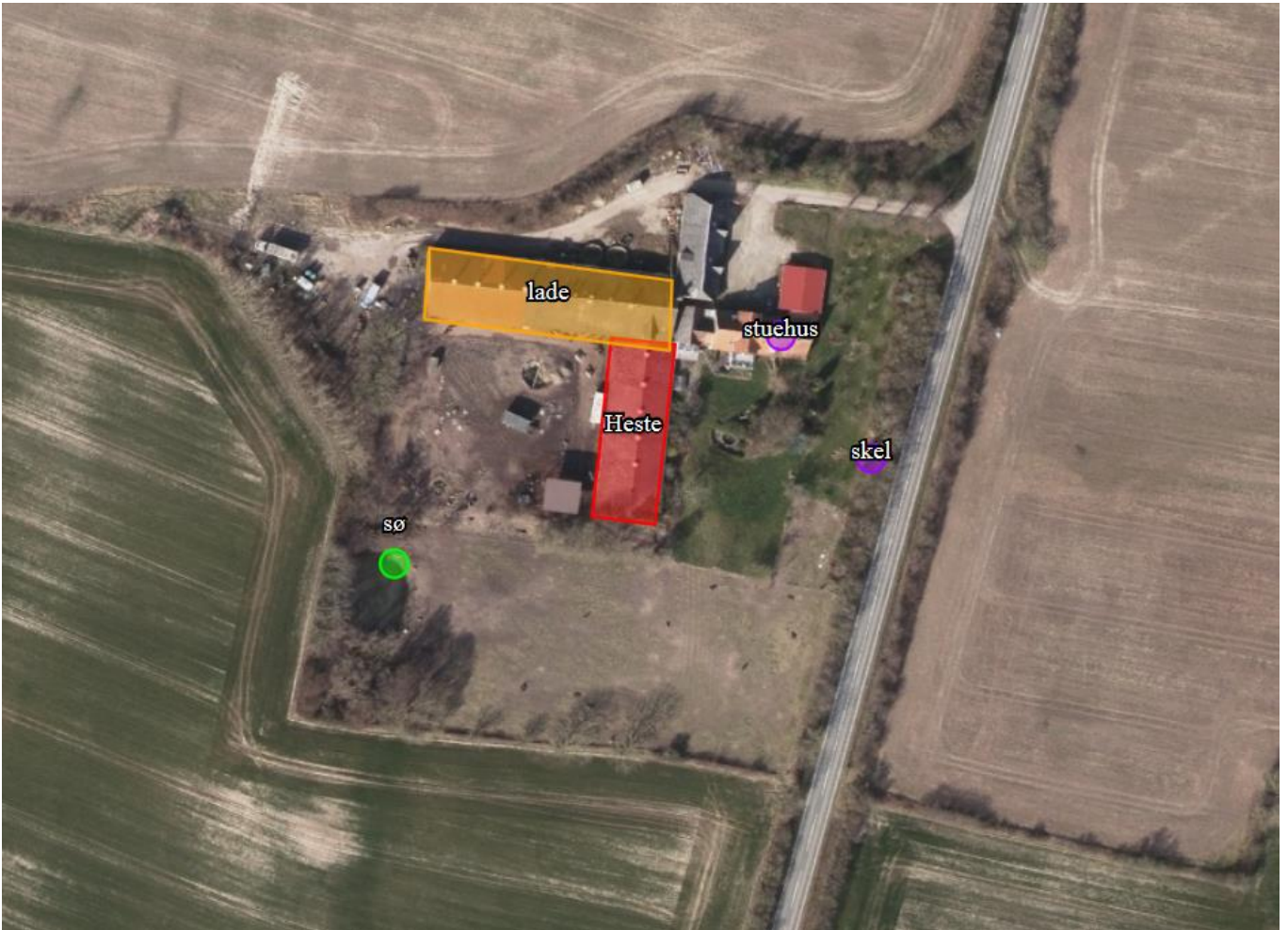
---

**Torben Kobberø**  
Erhverv og Affald  
Sønderborg Kommune

## **Bilag**



Bilag 1. Oversigtskort over anlægget



## Bilag 2: Beregningspunkter



### Bilag 3: Beskrivelser af kategori 1-3

Definition af beskyttede naturområder:

Natura 2000 naturtyper	Arealer beskyttet af international lovgivning. Udpegede naturarealer, der skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.
Naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven	Arealer beskyttet af national lovgivning. Enge, moser, heder og overdrev på 2.500 m <sup>2</sup> (for de enkelte området eller i sammenhæng med hinanden) eller søer på 100 m <sup>2</sup> inklusiv fugtig bredvegetation. De beskyttede arealer har indhold af plante- og dyreliv karakteristisk for naturtypen. Naturtyperne er beskyttet mod alle tilstandsændringer.  Registreringen af beskyttet natur er kun vejledende, hvorfor Kommunen skal høres i de konkrete tilfælde.

#### Kategorisering af naturtyper

En øget ammoniakdeposition påvirker naturarealer. Vurderingen om hvorvidt, der skal stilles konkrete krav til ammoniakemissionen, afhænger af hvilken kategori naturtypen hører under. De forskellige kategorier beskrives herunder, og kan ses i tabel 9.

Kategori 1, 2 hører under husdyrgodkendelseslovens § 7. Kategori 3 er beskrevet i § 27 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. For de naturtyper der hører under kategori 1-3, kan der stilles krav om specifikt maksimal værdi for samlet ammoniakdeposition.

Enge og søer hører ikke under en kategori, men er generelt beskyttede af naturbeskyttelseslovens § 3. For dem gælder, at det skal vurderes om en ekstra kvælstoftilførsel kan forårsage en ændring af naturtilstanden. Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke ske en tilstandsændring uden dispensation fra Kommunen. Kommunen kan i særlige tilfælde give dispensation til en tilstandsændring i beskyttet natur.

**Tabel 9.** Kategorisering af naturarealer.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse
Kategori 1	Natura 2000 naturtyper
Kategori 2	Beskyttede heder, højmoser, lobeliesøer > 10 ha og overdrev > 2,5 ha.
Kategori 3	Beskyttede heder, moser, overdrev samt ammoniakfølsomme skove.  For at være ammoniakfølsom skal skoven opfylde mindst et af følgende tre kriterier:  1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,



	<p>2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller</p> <p>3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25 og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.</p>
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Enge og søer

#### Tålegrænser for naturtyper

Tålegrænser for de forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald varierer jf. Vejledning om godkendelse af husdyrbrug. Se tabel 10.

**Tabel 10.** Tålegrænser for forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald (Faglig rapport fra arbejdsgruppen om ammoniak Faglig rapport fra DMU, nr. 568 2006)

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	Sure overdrev 10-20, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	10-25	klit 10-20, fugtige klitlavninger 10-25
Hede	10-25	tør hede 10-20, våd hede 15-25
Fersk eng	15-25	
Strandeng	30-40	
Mose (og kær)	5-25	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25
Løvskov	10-20	
Nåleskov	10-20	

Baggrunds niveauet for kvælstofbelastningen ligger i Sønderborg Kommune på 16-21 kg N/ha/år. I området omkring ejendommen ligger baggrundsbelastningen på 15,8-20,3 kg N/ha/år.

#### Bilag 4: Nærmere beskrivelse af Natura2000 tæt ved anlæg

##### Natura2000 områder, trusler

Habitatnaturtype/-art	Trussel
Næringsrig sø	Tilgroning
Bøg på muld	Næringsstofbelastning
Ege-blandskov	Næringsstofbelastning
Elle- og askeskov	Næringsstofbelastning, uhensigtsmæssig hydrologi

Natura 2000 område nr. 200, Augustenborg Skov